

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 9P/52/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2722200818
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Guček
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2022:2722200818.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudcom Mgr. Petrom Gučkom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. F., N.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, dieťa rodičov: R. R., N.. XX.X.XXXX, C. A. Ú. N. R., Ľ. XXX/X, Č. T. a F. F., N.. XX.X.XXXX, C. A. X., V. XXX, o návrhu starých rodičov: P. F., N.. XX.X.XXXX P. J. F., N.. XX.X.XXXX, Y. C. A. X., V. XXX, na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, za účasti Okresnej prokuratúry Skalica takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloleté dieťa F. F., N.. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom P. F., N.. XX.X.XXXX P. J. F., N.. XX.X.XXXX, ktorí sú p o v i n n í vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a sú o p r á v n e n í zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach, a to s účinnosťou od 3.8.2022.

II. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 140,- € mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

III. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa stanovenú podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

IV. Súd styk rodičov s maloletým dieťaťom n e u p r a v u j e.

V. Týmto rozsudkom sa zrušuje uznesenie Okresného súdu Skalica č. k. 9P/52/2022-13 zo dňa 7.7.2022.

VI. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Skalica č. k. 9P/37/2021-34 zo dňa 24.1.2022 v časti rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia P. F. P. J. F. (starí rodičia) sa návrhom doručeným súdu dňa 13.6.2022 domáhajú zverenia maloletého dieťaťa F. F., N.. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnili tým, že maloletý F. je ich vnuk, pričom sa o neho starajú od narodenia. Otec s matkou žijú závažným spôsobom života a pohybujú sa na miestach, kde sú nevyhovujúce podmienky pre vývoj maloletého dieťaťa. Maloletý je na starých rodičov silno citovo naviazaný, má s nimi pekný vzťah.

2. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, nakoľko sa na pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavila. Matke bolo predvolanie na pojednávanie doručené prostredníctvom úradnej

tabule a webovej stránky súdu. Súd vykonal dokazovanie rodným listom maloletého dieťaťa, výsluchom navrhovateľov, otca maloletého dieťaťa, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, správou Sociálnej poisťovne ústredie, potvrdením od zamestnávateľa, výplatným lístkom, mzdovým listom, potvrdením o príjme, lekárskymi správami, potvrdením o platbách, správou kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov, odpismi z registra trestov, spisom Okresného súdu Skalica sp. zn. 9P/37/2021. Súd na základe uvedeného zistil tento skutkový stav:

3. Z rodného listu maloletého dieťaťa F. F. vyplýva, že sa narodil dňa XX.XX.XXXX M. A. M. Č. T., pričom ako rodičia sú uvedení F. F., N.. XX.X.XXXX P. R. R., N.. XX.X.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Skalica č. k. 9P/37/2021-34 zo dňa 24.1.2022 bol maloletý F. zverený do osobnej starostlivosti otca. Uznesením č. k. 9P/52/2022-13 zo dňa 7.7.2022 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého F. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

4. Z lekárskej správy maloletého dieťaťa zo dňa 17.10.2022 V.. V. B. mal súd preukázané, že maloleté dieťa je v starostlivosti starej matky pani F., ktorá s ním chodíva na pravidelné preventívne prehliadky a očkovania. Maloletý F. je zdravý, nemá žiadne chronické ochorenia a nie je sledovaný v žiadnej odbornej ambulancii. Z potvrdení ošetrojúceho lekára zo dňa 24.10.2022 V.. V. C. mal súd preukázané, že navrhovatelia sú zdravotne spôsobilí na výchovu maloletého dieťaťa.

5. Z oznámenia Sociálnej poisťovne má súd preukázané, že navrhovatelia a ani otec maloletého dieťaťa nie sú poberateľmi dávok dôchodkového, nemocenského, úrazového poistenia, dávok v nezamestnanosti a ani garančného poistenia. Matka maloletého bola v období od 1.10.2021 do súčasnosti poberateľka nemocenských dávok, a to za mesiac apríl 2022 v sume 207,80 € a za mesiac máj 2022 v sume 322,- €. Z potvrdenia o príjme navrhovateľky mal súd preukázané, že za obdobie máj 2022 až jún 2022 mala u zamestnávateľa F. W. B. N..Y. X. čistý príjem vo výške 567,98 €. Z potvrdenia o príjme navrhovateľa mal súd preukázané, že za obdobie január 2022 až september 2022 mal u zamestnávateľa W. S. X. priemerný čistý príjem vo výške 140,- € mesačne.

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica zo dňa 13.10.2022 mal súd preukázané, že navrhovatelia nepoberajú žiadne dávky, príspevky pomoci v hmotnej núdzi a ani žiadne štátne sociálne dávky. Menovaní nie sú a v posledných 12 mesiacoch ani neboli vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Otec maloletého dieťaťa poberá štátne sociálne dávky, a to prídavok na dieťa v období od 1.9.2021 do 31.12.2021 v sume 25,50 € mesačne, jednorazovo za mesiac september 2021 v sume 74,50 € a za mesiac máj 2022 v sume 74,12 € a v období od 1.7.2022 doteraz v sume 30,- € mesačne. Taktiež poberá rodičovský príspevok v období od 1.9.2021 do 31.12.2021 v sume 275,90 € mesačne a období od 1.1.2022 doteraz v sume 280,- € mesačne. Menovaný nie je a v posledných 12 mesiacoch ani nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

7. Z odpisov z registra trestov zo dňa 10.10.2022 mal súd preukázané, že navrhovateľka má jeden záznam v registri trestov a navrhovateľ deväť záznamov, okrem jedného prípadu majú však navrhovatelia odsúdenia zahladené a teda sa na nich hľadí, akoby neboli odsúdení.

8. Zo správy kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov súd zistil, že maloletý F. žije so starými rodičmi v rodinnom dome v meste X.. Stará matka je momentálne nezamestnaná, nakoľko dala výpoveď z dôvodu zabezpečovania celodennej starostlivosti o maloletého F.. Navrhovateľ pracuje u zamestnávateľa W. S. X., pričom jeho priemerný čistý mesačný zárobok je vo výške 1.200,- €. Otec a matka maloletého dieťaťa sa vrátili do domácnosti starých rodičov v októbri 2022, avšak len dočasne. Od 2.11.2022 obaja pracujú u zamestnávateľa W. M. B., pričom si hľadajú vlastné bývanie, nakoľko stará matka uviedla, že môžu zostať v rodinnom dome len dovtedy, kým si nenašetrí na vlastné bývanie. Starí rodičia, a to najmä stará matka, zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloletého, hrá sa s ním, v noci k nemu vstáva, chodí s ním k lekárovi. Otec sa s ním občas hrá, ale matka o neho nejaví záujem, nevstáva k nemu v noci ani keď ho počuje plakať. Rodičia maloletého F. zhodne uviedli, že súhlasia, aby bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom. Kolízny opatrovník teda nezistil žiadne nedostatky vo výchove a starostlivosti o maloleté dieťa zo strany starých rodičov.

9. Z výsluchu navrhovateľky v 1. rade súd zistil, že na návrhu na zverenie maloletého F. do náhradnej osobnej starostlivosti trvá. O maloletého zabezpečuje starostlivosť spolu s manželom od jeho narodenia, rodičia maloletého neprejavujú o neho záujem, nestarajú sa o neho. Od septembra sa rodičia vrátili

do spoločnej domácnosti k starým rodičom, ktorú opakovaně opúšťali. Rodičia maloletého berú drogy, matka o dieťa nemá vôbec záujem. Otec sa s maloletým momentálne stretáva každý deň, avšak predtým nevidel maloletého aj štyri mesiace. Navrhovateľka poberá od augusta 2022 príspevok za starostlivosť o maloletého vo výške 200,- €. Manžel má príjem vo výške 1.200,- € mesačne. Výdavky na domácnosť sú vo výške 250,- € mesačne a na stravu približne vo výške 800,- € mesačne. Manžel sa s maloletým hrá, inak sa o neho stará prevažne ona. Jej zdravotný stav je dobrý, má vysoký tlak, neobmedzuje ju však v starostlivosti o dieťa. Dodala, že na styku s maloletým dieťaťom sa vedia s rodičmi dohodnúť. Výživné navrhuje určiť v minimálnej sume.

10. Z výsluchu navrhovateľa v 2. rade mal súdu preukázané, že takisto zotrúva na podanom návrhu. Uviedol, že syn a jeho partnerka drogovali a utiekli od maloletého dieťaťa. Rodičia momentálne bývajú v ich domácnosti, pričom si plánujú nájsť vlastné bývanie. Matka maloletého nemá o maloletého vôbec záujem, otec sa s ním občas stretáva. V posledných štyroch či piatich mesiacoch pred návratom sa rodičia s maloletým vôbec nestretávali, zdržiavali sa v Č. T.. Uviedol, že jeho mesačný príjem je výške 800,- € a výdavky za energie približne vo výške 250,- €, zvyšok na stravu, oblečenie a podobne. Rodičia maloletého ešte neplatili výživné. Na styku rodičov s maloletým sa vedia dohodnúť. Dodal, že jeho zdravotný stav je dobrý.

11. Z výsluchu otca maloletého dieťaťa mal súd preukázané, že s návrhom na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí. Uviedol, že dočasne býva u rodičov a hľadá si spolu s matkou maloletého dieťaťa bývanie. Momentálne je zamestnaný u zamestnávateľa W. M. B., jeho čistý príjem je 700,- € mesačne. Výdavky nemá žiadne. Styk s maloletým nežiadal upraviť, vie sa s navrhovateľmi dohodnúť. Výživné navrhuje určiť v sume 200,- € mesačne. Dodal, že v súčasnosti starí rodičia vedia lepšie zabezpečiť starostlivosť o maloletého.

12. Podľa § 24 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 a ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine) v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde.

13. Podľa § 26 zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Podľa § 44 ods. 2 zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

16. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča.

17. Podľa § 45 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 6, ods. 8 zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo sýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 46 ods. 1 zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

19. Podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností

a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 78 ods. 1, ods. 3 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

23. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

24. Súd z vykonaného dokazovania vyvodil právny záver, že návrh starých rodičov maloletého dieťaťa na jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti je dôvodný. Súd pri skúmaní dôvodnosti návrhu prihliadol najmä na najlepší záujem maloletého dieťaťa a na jeho citové väzby k účastníkom konania (t.j. rodičom a starým rodičom), vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

25. Na základe uvedených skutočností súd zveril maloletého F. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom P. F. P. J. F., a to s účinnosťou od 3.8.2022, t.j. od vykonateľnosti neodkladného opatrenia, ktorým bol maloletý dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom. Súd uvádza, že maloletý sa u navrhovateľov nachádza od svojho narodenia. Súd mal preukázané, že rodičia nemajú vytvorené vhodné podmienky a nejavia ani záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa. Z uvedených dôvodov sa javí ako žiaduce, aby malo maloleté dieťa zabezpečenú riadnu starostlivosť, ktorú skutočnosť (t.j. riadnu výchovu a starostlivosť zo strany starých rodičov) mal súd preukázanú. U starých rodičov sú vytvorené vhodné podmienky na výchovu a zverenie maloletého dieťaťa do ich náhradnej osobnej starostlivosti je v jeho záujme. Maloleté dieťa má u navrhovateľov stabilné domáce prostredie, z vykonaného dokazovania neboli zistené také skutočnosti, ktoré by naznačovali problémy s výchovou či s celkovou starostlivosťou. Súd mal preukázané, že starí rodičia spĺňajú podmienky upravené v ustanovení § 45 ods. 1 zákona o rodine, t.j. majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a osobné predpoklady a spôsob ich života zaručuje, že náhradnú osobnú starostlivosť budú vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd zmenil rozsudok Okresného súdu Skalica č. k. 9P/37/2021-34 zo dňa 24.1.2022 v časti úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu. Zároveň súd zrušil neodkladné opatrenie č. k. 9P/52/2022-13 zo dňa 7.7.2022, ktorým bol maloletý F. dočasne zverený do osobnej starostlivosti starým rodičom (t.j. navrhovateľom), nakoľko neodkladné opatrenie bolo nariadené len na čas do skončenia konania vo veci samej.

26. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa vychádzal zo správ kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov, ako aj z výpovedí účastníkov konania. Matka sa o maloleté dieťa vôbec nezaujíma a tak súd rozhodol aj bez jej vyjadrenia vo veci, nakoľko v konaní zostala pasívna. Otec o maloletého prejavuje záujem minimálne, občas sa s ním hrá, avšak vyjadril súhlas so zverením do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia maloletého dieťaťa nemajú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť

o maloletého, pričom v minulosti požívali omamné látky a opakovane odchádzali od maloletého dieťaťa, ktorého starostlivosť boli nútení zabezpečovať navrhovatelia. Súd posúdil vyjadrenia navrhovateľov za vierohodné.

27. Súd uvádza, že starí rodičia sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach. Majú právo a povinnosť mať dieťa pri sebe, vykonávať nad ním dohľad a zabezpečovať starostlivosť o jeho výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj. Starí rodičia majú právo zastupovať maloletého F. a spravovať jeho majetok len v bežných veciach súvisiacich s osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa (prijímanie výživného, dôchodkov, dávok a pod.). Majetok maloletého dieťaťa v určenom rozsahu sú povinní spravovať s náležitou starostlivosťou, prijaté výživné, dávky či dôchodky, ako aj výnosy z majetku maloletého dieťaťa použiť výlučne na uspokojovanie potrieb maloletého dieťaťa. Pri výkone správy majetku na seba nesmú brať neprimerané majetkové riziká, t.j. ohrozovať uchovanie hodnôt či vykonávať pri správe majetku maloletého dieťaťa činnosť, pri ktorej je vysoká pravdepodobnosť straty, a pod. Rodičia maloletého dieťaťa budú vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria starým rodičom. Na záver súd poukazuje na ustanovenie § 45 ods. 9 zákona o rodine, podľa ktorého je povinnosťou súdu najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotiť výkon náhradnej osobnej starostlivosti a prípadne zväžiť obnovenie riadnej rodičovskej starostlivosti.

28. Súd pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného (t.j. v danom prípade maloletého dieťaťa), ktoré môžu byť rôzne, sú závislé predovšetkým od zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, nadania dieťaťa, spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie a jeho uplatnenia v spoločenskom živote. Pod odôvodnenými potrebami oprávneného je nutné rozumieť základné potreby, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky a podobne, ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru. Výraznou mierou sú potreby maloletého dieťaťa bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného, teda oboch rodičov, na ktoré súd pri rozhodovaní o výživnom tiež prihliada. Povinnosťou oboch rodičov, bez ohľadu na to, či s deťmi žijú v spoločnej domácnosti, je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí a podieľať sa tak na všestrannom vývoji svojich detí, ktoré nie sú schopné ešte samé sa živiť a ktoré sú z tohto dôvodu odkázané v plnej miere na svojich rodičov. Možnosti a schopnosti povinného sú dané jeho vzdelaním, povolaním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činné osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii. V danom prípade sa jedná o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu a súd nie je viazaný nielen požiadavkou na úpravu od konkrétneho požadovaného času, ale ani požiadavkou konkrétneho výživného.

29. Súd v konaní skúmal schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov. Súd otcovi určil výživné v sume 140,- € mesačne, t.j. v rozsahu 17,50 % z čistého príjmu otca, a to jednak pre nízky vek maloletého dieťaťa a jednak z dôvodu doterajšieho prístupu otca k plneniu si svojej vyživovacej povinnosti zapríčinené najmä spôsobom života. Na strane matky súd nemal preukázané jej osobné a majetkové pomery, z ktorého dôvodu súd určil výživné v sume 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa, t.j. aktuálne vo výške 32,11 €. Rodičom uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Takto určené výživné predstavuje zákonné minimum, ktorým je povinný každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery plniť svoju vyživovaciu povinnosť. V zmysle uvedeného súd takto určené výživné považuje za primerané schopnostiam a možnostiam rodičov, tak aj odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že dieťa má znášať životnú úroveň svojich rodičov. Súd dodáva, že v zmysle § 44 zákona č. 161/2015 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) sú rozsudky o výživnom vykonateľné doručením.

30. Súd styk rodičov s maloletým dieťaťom neupravil, pričom pri rozhodovaní vychádzal z vyjadrení starých rodičov, ktorí im v stretávaní s maloletým nebránia a vedia sa s nimi dohodnúť.

31. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko neboli naplnené podmienky, v zmysle ktorých by podľa CMP bolo možné účastníkovi trovy konania priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie zo strany navrhovateľov, otca, kolízneho opatrovníka a prokurátora okresnej prokuratúry, pretože sa títo účastníci vzdali práva podať odvolanie po jeho vyhlásení v zmysle § 368 CSP.

Proti tomuto rozsudku má právo podať odvolanie matka maloletého dieťaťa v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).